

GEWASBESCHERMING IN DE AKKERBOUW

WAAROM

Gewasbescherming: voorkómen van schade onkruiden, plagen (insecten, mijten, aaltjes) en ziektes (door schimmels, virussen en bacteriën).

1. **Voedselzekerheid:** voorkómen opbrengstverlies
2. **Voedselkwaliteit en tegengaan voedselverspilling:** voorkómen kwaliteitsverlies en bevorderen houdbaarheid
3. **Voedselveiligheid:** schimmels kunnen giftig zijn voor mens en dier
4. **Wettelijke verplichting:** geldt voor sommige ziekten en onkruiden

WAARMEE

Geïntegreerde gewasbescherming is standaard. Dit betekent dat eerst gewerkt wordt met bodembeheer, teeltmaatregelen en een goede raskeuze voordat gewasbeschermingsmiddelen worden toegepast.

Alleen toegelaten middelen mogen worden gebruikt. Het Europese EFSA adviseert of een werkzame stof kan worden toegelaten in de EU. Daarbij hanteert de EU als enige ter wereld een voorzorgsbeginsel: als de pure stof kankerverwekkend of hormoonverstorend is of de voortplanting beïnvloedt wordt deze niet toegelaten ('hazard based'). Elders wordt het risico van blootstelling meegerekend ('risk based').

Het Nederlandse Ctgb bepaalt vervolgens met welke dosis, hoe vaak, in welke teelten en hoe een middel in Nederland mag worden toegepast.

Soorten middelen:

- Chemische middelen
- Middelen van natuurlijke oorsprong
- Biologische bestrijders
-

NB:

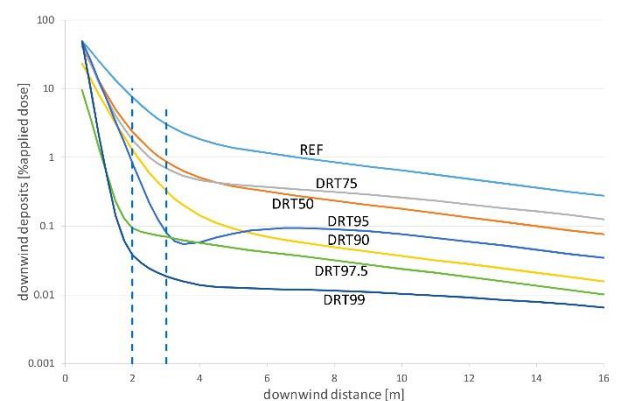
- Middelen van natuurlijke oorsprong zijn NIET per definitie veilig!
- Chemische middelen kunnen ook laag-risico zijn en natuurlijke middelen kunnen ook hoog-risico zijn!
- Planten en dieren maken zelf ook middelen aan om zich te verdedigen tegen ziekten en plagen

Verder onderscheiden we:

- Laag-risico <> hoog-risico
- Preventief <> curatief
- Systemisch (groeit mee met de plant) <> niet systemisch

DOOR WIE EN HOE

- Alleen mensen met een spuitlicentie mogen gewasbeschermingsmiddelen toepassen
 - Verplicht gebruik driftreducerende technieken
 - Niet spuiten bij meer dan 5 m/s wind
 - Spuitvrije zone volgens Besluit Activiteiten Leefomgeving en andere wetgeving
 - Gebruik kantdoppen
 - Gebruik wasplaatsen en biofilters
 - Inzameling verpakkingen
-

Op 4 m vanaf een bespuiting wordt nog maar 1/1000 – 1/10.000 teruggevonden door Driftreductie (DRT) van 90% of hoger.

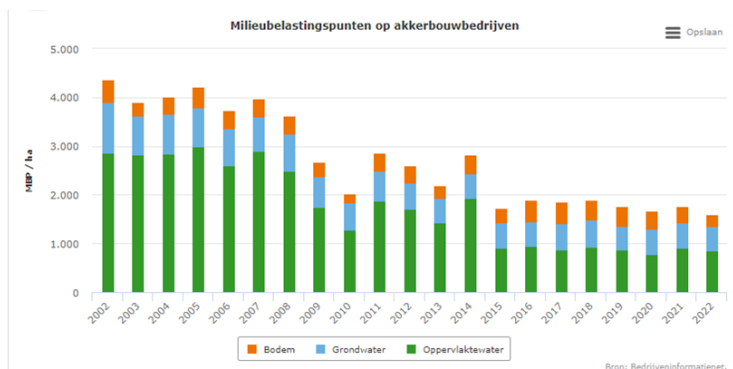
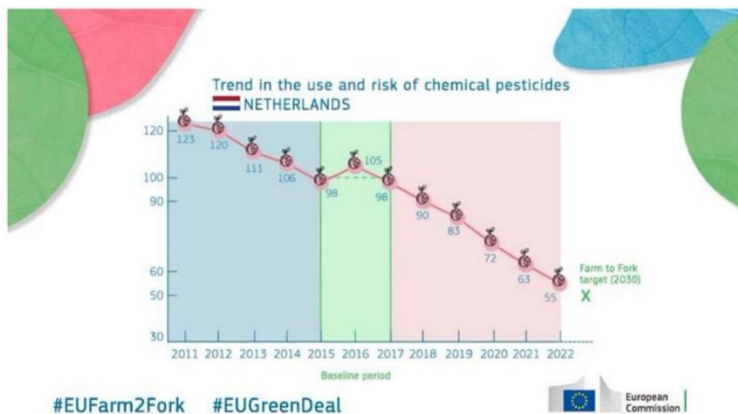
HOE BEPERKEN WE NADELIGE EFFECTEN

Van kalenderspuiten en spuiten met vliegtuigen (jaren '80) naar:

- Geïntegreerde gewasbescherming en driftreductie zijn standaard
- Gebruik van specifieke apparatuur zoals spotsprayer en precisiespuit (grote investeringen)
- Alleen toepassen na advies van Beslissingsondersteunend Systeem (BOS)
- Meer inzetten op preventie
- Nuttige micro-organismen inzetten
- Bodembewerking, rotatie, bodemgezondheid
- Akkerranden e.d.
- Nabije toekomst: drones, nieuwe veredelingstechnieken

HOE VER ZIJN WE

Milieubelasting is betere maat dan kg/ha.

LOPENDE PROGRAMMA'S:

- Uitvoeringsprogramma Gewasbescherming van Ministerie
- Actieplan Plantgezondheid van de Brancheorganisatie Akkerbouw
- Financiering onderzoek door telers
- Milieu-indicator Gewasbescherming
- Deltaplan Agrarisch Water
- Duurzame bollenteelt
- Waterdichte kaders

Doel: in 2030 nagenoeg zonder emissies en residuen van chemische gewasbeschermingsmiddelen

NB:

- Natuurlijk/biologisch zegt niks over giftigheid van gewasbeschermingsmiddelen
- Dat we iets kunnen meten zegt niet dat het gevaarlijk is
- EU hanteert als enige al een voorzorgsprincipe bij toelating
- Telers willen zelf ook gezond blijven
- Verbod op preventief spuiten is slechtste plan ooit, want preventief is juist minder milieubelastend
- 'Geen effect' is nooit te bewijzen
- Hier gewasbescherming sterk beperken, dan:
 - o Vervuiling wordt naar elders verplaatst en zal daar erger zijn
 - o Waarschijnlijk meer residuen op ons voedsel
- Er is al veel bereikt wat betreft minder inzet gewasbeschermingsmiddelen!